

**DZIAŁALNOŚĆ
GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
W WALIMIU
W ROKU
2022**

Struktura bibliotek na terenie gminy przedstawia się następująco:

Gminną Biblioteką Publiczną w Walimiu kieruje dyrektor, którego zwierzchnikiem jest Wójt gminy. Na sieć biblioteczną w gminie składa się pięć punktów bibliotecznych działających w sołectwach na terenie gminy, zorganizowanych przy świetlicach wiejskich w Jugowicach, Niedźwiedzicy, Glinnie, Zagórzcu Śląskim oraz w Dziećmorowicach. Podstawowym zadaniem Gminnej Biblioteki Publicznej jest zaspokajanie potrzeb czytelniczych oraz upowszechnianie wiedzy i kultury. Zakres działania biblioteki obejmuje całą gminę.

Do zadań biblioteki należy:

1. Gromadzenie, przechowywanie i konserwacja zbiorów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu.
2. Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych.
3. Organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliotecznych czytelnikom niepełnosprawnym.
4. Prowadzenie działalności informacyjno – bibliotecznej.
5. Podejmowanie różnorodnych działań, mających na celu popularyzację książki i czytelnictwa, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
6. Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami w rozwijaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa.
7. Doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.
8. Współpraca z bibliotekami szkolnymi.
9. Poradnictwo fachowe dotyczące posiadanych zbiorów i możliwości korzystania z nich.

STAN KSIĘGOZBIORU

Stan 2021-12-31	Wpływy w ciągu roku *		Ubytki w ciągu roku	Stan 2022-12-31
	Ogółem	W tym zakup		
18257	421	387	600	18078

*Zbory biblioteki zasiły również książki pochodzące z darów od czytelników i instytucji tj. 34 woluminy na kwotę 385 zł.

ZAKUP KSIĘGOZBIORU

OGÓŁEM		GBP*		BN **	
Kwota	Liczba egzemplarzy	Kwota	Liczba egzemplarzy	Kwota	Liczba egzemplarzy
9359,28	387	6105,54	262	3253	125

* Zakupiono ze środków Gminnej Biblioteki Publicznej,

** Zakupiono ze środków finansowych Biblioteki Narodowej (Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 (zwany dalej NPRCz 2.0.) jest uchwalonym przez Radę Ministrów programem wieloletnim na lata 2021-2025. W ramach Programu zdefiniowany został Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych1 (zwany dalej K.I. 1.1.), którego celem jest wzmocnienie potencjału bibliotek w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów.

Celem Priorytetu 1, realizowanego w ramach Programu Wieloletniego Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025, jest wzmocnienie potencjału bibliotek w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów. Podstawowym elementem przesądzającym o atrakcyjności zbiorów danej biblioteki jest wystarczająca liczba nowości wydawniczych, dostępnych w formatach uwzględniających zróżnicowane preferencje czytelnicze (tj. publikacje tradycyjne, e-booki, audiobooki, synchrobooki).

W roku 2022 GBP przeznaczyła na zakup książek 9359,28 zł, zakupiła i opracowała 387 woluminów, w tym: ze środków własnych 262 egzemplarze na kwotę 6105,54 oraz z programu Biblioteki Narodowej 125 woluminów na kwotę 3253,74zł. Warunkiem uzyskania dofinansowania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego był obowiązkowy wkład własny uzależniony od wskaźnika zamożności gminy. Biblioteka w 2022 roku znalazła się w II grupie

zamożności gmin, dla której wkład własny wynosił min. 65% całości zadania tj. 10615zł.

Biblioteka stara się zapewnić atrakcyjną ofertę czytelniczą poprzez ciągły dopływ nowości wydawniczych dostępnych na rynku kupując najciekawsze i wartościowe pozycje, zaspokoić potrzeby i wymagania czytelników, rozwijać zainteresowania wszystkich grup wiekowych i społeczno-zawodowych.

Księgozbiór biblioteki w roku 2022r. uzupełniony został o beletrystykę, literaturę naukową i popularnonaukową, biografie, reportaże, literaturę piękną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży. Uzupełniono o nowości wydawnicze dział „Wielka Litera” o egzemplarze z dużą i bardzo dużą czcionką ułatwiającą czytanie naszym najstarszym i słabowidzącym czytelnikom. Zakupu dokonywano w księgarniach, hurtowniach i wydawnictwach oferujących najbardziej korzystne rabaty i konkurencyjne ceny. Biblioteka promuje zakup nowości wydawniczych m.in. poprzez portal społecznościowy i stronę internetową zapraszając tym samym mieszkańców gminy do korzystania z oferty biblioteki. W wypożyczalni wydzielono specjalne miejsca eksponujące zakupione nowości.

SELEKCJA KSIĘGOZBIORU

Selekcja jest nieodłącznym elementem procesu gromadzenia zbiorów. Jest niezbędnym zabiegiem na drodze do aktualizacji i atrakcyjności kolekcji oraz dostosowania jej do potrzeb użytkowników. W 2022 roku wycofano 600 szt. zniszczonych oraz zdezaktualizowanych woluminów na kwotę 4592,35 zł.

PRENUMERATA CZASOPISM

Biblioteka nie prowadzi prenumeraty gazety codziennej ze względu na wysokie koszty. Oferujemy dla czytelników dwa dwutygodniki, w tym jeden dla dzieci i młodzieży, jeden miesięcznik, jeden kwartalnik oraz fachowe pismo dla bibliotekarzy. W ciągu roku biblioteka przeznaczyła na prenumeratę czasopism 524 zł.

CZYTELNICY ZAREJESTROWANI 2022

CZYTELNICY WG KATEGORII SPOŁECZNO - ZAWODOWYCH

Osoby uczące się	Osoby pracujące	Pozostali (dzieci do lat 6, niezatrudnieni, emeryci, renciści)	Razem
175	131	180	486

CZYTELNICY WG KATEGORII WIEKOWYCH

Do lat 5	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	Powyżej 60 lat	Razem
9	79	59	26	22	81	83	127	486

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW, ODWIEDZINY W BIBLIOTECE

W roku 2022 w bibliotece oraz w punktach bibliotecznych na terenie gminy wypożyczono i udostępniono na zewnątrz i na miejscu 7119 książek, czasopism i audiobooków.

W roku sprawozdawczym biblioteka odnotowała łącznie 3216 odwiedzin.

W celu promocji Gór Sowich, w których leży Gmina Walim, Rada Gminy w Walimiu ogłosiła rok 2022 Rokiem Sowy. Z tej okazji w bibliotece odbywały się spotkania dzieci i młodzieży poświęcone sowom. Przygotowano duże puzzle z wizerunkiem sów oraz duży obraz z sowami z serii „do malowania po numerach”. Dzieci brały udział w warsztatach plastycznych, składały papierowe moduły origami, z których składały sowy. Zapoznały się z literaturą i ciekawostkami dotyczącymi sów ze szczególnym uwzględnieniem sów występujących w Górach Sowich. W tym celu na terenie biblioteki przygotowano ścieżkę edukacyjną w formie plakatów z fotografiami i opisami sów. Dzieci spacerowały po bibliotece poszukując i zapoznając się z sowami występującymi na naszym terenie.

Biblioteka włączyła się w działania Gminy na rzecz obywateli Ukrainy. Plakaty, informacje o zorganizowanej pomocy, zbiórkach darów, przygotowany w miejscach pobytu. Udostępniona została czytelnia do spotkań i zajęć świetlicowych. Zakupiono książki w języku ukraińskim. Z aktywności proponowanych przez bibliotekę i księgozbioru skorzystało ok 50 obywateli Ukrainy. Odbyły się lekcje biblioteczne zapoznające dzieci i młodzież z Ukrainą z ofertą biblioteki, w których wzięło 45 uczniów tymczasowo uczących się w naszej szkole. Zarejestrowanych zostało 8 czytelników obywateli Ukrainy, w tym 5 dzieci. W 2022 roku obywatele Ukrainy wypożyczyli 60 książek.

Wypożyczane były głównie bajki i literatura edukacyjna dla dzieci oraz albumy i inne książki w języku polskim. Zainteresowaniem cieszyła się literatura w języku ukraińskim i rosyjskim.

Systematycznie spełniamy oczekiwania i sugestie czytelników uzupełniając księgozbiór o najciekawsze nowości wydawnicze i bestsellery. Czytelnicy chętnie korzystają z akcji „książka na telefon”. Zamówione książki przygotowane do wypożyczenia były odbierane przez czytelników osobiście, dostarczane do domu przez pracownika biblioteki lub znajomych.

Aby dotrzeć z ofertą biblioteki do szerszego grona mieszkańców gminy promujemy naszą działalność oraz zakup nowości na portalu społecznościowym

i w prasie lokalnej. Organizujemy lekcje biblioteczne i spotkania dla przedszkolaków i uczniów przekazujące wiedzę na temat funkcjonowania biblioteki, zaletach czytania książek oraz promujemy literaturę z działu dla dzieci i młodzieży.

Odnotowano nieznaczny spadek liczby czytelników oraz liczby wypożyczeń. Część czytelników zrezygnowała z wypożyczenia książek na rzecz korzystania ze zbiorów elektronicznych na własnych urządzeniach mobilnych.

Czytelnicy korzystający dotychczas z księgozbioru podręcznego w czytelnicy, mają obecnie ułatwiony dostęp do elektronicznych wydawnictw i literatury popularnonaukowej. Poprzez współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Walimiu ofertą czytelniczą objęte były również osoby niepełnosprawne, starsze i chore. Opiekunki z GOPS w Walimiu oraz bibliotekarze i osoby zaprzyjaźnione, w miarę możliwości, zapewniały wymianę i dostarczanie książek do domu.

Biblioteka, to nie tylko możliwość korzystania z księgozbioru ale również dostęp do komputerów z szerokopasmowym internetem oraz dostęp do internetu z własnego urządzenia w celach naukowych i rozrywkowych (gry, portale społecznościowe), drukarek i skanera oraz z poczty elektronicznej (wysyłanie i odbieranie dokumentów, wydruki dokumentów, prac naukowych, biletów lotniczych, itp.).

POPULARYZACJA ZBIORÓW I DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO – OŚWIATOWA

Biblioteka jak co roku informuje komu lub jakim wydarzeniem poświęcony jest rok bieżący poparty Uchwałą Sejmu.

Sejm ogłosił Rok 2022 rokiem:

Rokiem Romantyzmu Polskiego w 200. rocznicę urodzin epoki.

Patronami Roku 2022 zostali:

- Maria Grzegorzewska – 100. rocznica utworzenia Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej.
- Maria Konopnicka – 180. rocznica urodzin.
- Ignacy Łukasiewicz – 200. rocznica urodzin i 140. rocznica śmierci.
- Józef Mackiewicz – 120. rocznica urodzin.
- Wanda Rutkiewicz – 30. rocznica śmierci.
- Józef Wybicki – 275. rocznica urodzin i 200. rocznica śmierci;
- 255. rocznica napisania słów „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech”;
- 95. rocznica ustanowienia pieśni „Jeszcze Polska nie zginęła” hymnem narodowym.

Wystawy wydawnictw i popularyzacja zbiorów dedykowana znanym postaciom i piarzom byli to m.in.:

- Janusz Przymanowski – 100. rocznica urodzin
- Alfred Szklarski – 110. rocznica urodzin
- Bolesław Leśmian – 145. rocznica urodzin
- Ryszard Kapuściński – 90. rocznica urodzin
- Lewis Carroll – 190. rocznica urodzin
- Astrid Lindgren – 115. rocznica urodzin i 20. rocznica śmierci
- Wisława Szymborska – 10. rocznica śmierci
- Bohumil Hrabal – 25. rocznica śmierci
- Charles Dickens – 210. rocznica urodzin
- Seweryna Szmaglewska – 30. rocznica śmierci
- Władysław Bartoszewski – 100. rocznica urodzin
- Karol May – 180. rocznica urodzin
- Victor Hugo – 220. rocznica urodzin
- Maria Kownacka – 40. rocznica śmierci
- Philip K. Dick – 40. rocznica śmierci
- Joanna Chmielewska – 90. rocznica urodzin
- Danuta Wawiłow – 80. rocznica urodzin
- Józef Ignacy Kraszewski – 210. rocznica urodzin
- Ignacy Łukasiewicz – 200. rocznica urodzin
- Józef Wybicki – 275. rocznica urodzin i 200. rocznica śmierci
- Gabriel Garcia Marquez – 95. rocznica urodzin
- Lucy Maud Montgomery – 80. rocznica śmierci
- Władysław Reymont – 155. rocznica urodzin
- Wanda Rutkiewicz – 30. rocznica śmierci
- Bolesław Prus – 175. rocznica urodzin
- Maria Konopnicka – 180. rocznica urodzin
- Jane Austen – 205. rocznica śmierci
- Janusz Korczak – 80. rocznica śmierci
- Maria Skłodowska Curie – 155. rocznica urodzin
- Józef Piłsudski – 155. rocznica urodzin

Ekspozycja i promocja wydawnictw poświęcona ważnym wydarzeniom, dniom, świętom ogólnopolskim i międzynarodowym m.in.: Dzień Kubusia Puchatka, Dzień zakochanych – walentynki, Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją, Dzień Dinosaurów, Światowy Dzień Lasu, Światowy Dzień Humoru i Satyry, Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, Światowy Dzień Zdrowia, Święto Pracy – Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy, Święto Flagi Państwowej, Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Dzień Matki, Dzień Nikoli Tesli, Światowy Dzień Czekolady, Światowy Dzień Ochrony Środowiska Naturalnego, Dzień Czerwonego Kapturka, Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego, Światowy

Dzień Turystyki, Miesiąc dobroci dla zwierząt, Światowy Dzień Seniora, Narodowe Święto Niepodległości.

Oferta kulturalno-edukacyjna.

Do ważniejszych działań zorganizowanych przez bibliotekę należały m.in.:

- Udział w Walimskim Sztacie Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- „Mała książka - wielki człowiek”- udział w kolejnej edycji ogólnopolskiej kampanii organizowanej przez Instytut Książki. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem, przypomina o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania już od pierwszych miesięcy życia dziecka. Każdy trzylatek, który przyjdzie do biblioteki biorącej udział w projekcie, otrzyma w prezencie - Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. W Wyprawce znajdą coś dla siebie także rodzice. „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” to broszura informacyjna, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Za udział w kampanii Biblioteka otrzymała Certyfikat „Biblioteka bierze udział w projekcie Mała książka – wielki człowiek i rozwija pasję do czytania wśród dzieci”.
- Rok Sowy w Gminie Walim. Z tej okazji w bibliotece odbywały się spotkania dzieci i młodzieży poświęcone sowom. Przygotowano duże puzzle z wizerunkiem sów oraz duży obraz z sowami z serii „do malowania po numerach”. Dzieci brały udział w warsztatach plastycznych, składały papierowe moduły orygami, z których składały sowy. Zapoznały się z literaturą i ciekawostkami dotyczącymi sów ze szczególnym uwzględnieniem sów występujących w Górach Sowich, spacerowały ścieżką edukacyjną, poszukując i zapoznając się z sowami występującym na naszym terenie.
- Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego - „Polskie wyliczanki i rymowanki”, „Ortografia jest fajna”, „Wierszyki łamiące języki”, „Gimnastyka dla języka”, „Szeleszczące wierszyki”, „Bajki logopedyczne dla dzieci”, „Logopedyczne prztyczki”, „Żubr żuł żuchwą żurawinę... : wierszyki ortograficzne”, „Wesoła ortografia” - wesołe zabawy językowe dla dzieci, gimnastyka dla języka,
- Maria Nurowska – odeszła w lutym 2022r wieku 77 lat, przypomnienie twórczości wybitnej polskiej autorki literatury kobiecej i popularnej literatury zaangażowanej.
- XXI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom- cykl spotkań z wykorzystaniem literatury do głośnego czytania m.in.: „Niezwykłe obyczaje: wiersze o krajach świata”, „Ale plama czyli dobre maniery i domowe afery”, „Mądra głowa zna przysłowia”.

- „Bajkowy Klub Malucha” - edukacja młodego czytelnika poprzez kontakt z książkami edukacyjnymi i obrazkowymi dla najmłodszych, zabawkami, układankami i kolorowankami,
- „Na weekendowe, wiosenne spacery wybierzmy się do lasu poszukać wiosny i sprawdzić co w lesie rośnie” - akcja promująca literaturę na temat lasów,
- „Wiosenne spacery umilają nam ptasie trele. Czasem nie wiemy jakie ptaki nam towarzyszą, chyba że mamy odpowiednią literaturę” - propozycja wydawnictw, albumów,
- „Światowy Dzień Zdrowia” - wykaz poradników, albumów literatury medycznej,
- „Z literaturą dookoła świata – Hiszpania” - popularyzacja książek hiszpańskich autorów, wydawnictw i publikacji na temat Hiszpanii,
- „Reportaże z całego świata”- oferta reportaży, literatury faktu, felitonów.
- „Tygryski w akcji” - lekcja biblioteczna – zaproszone przedszkolaki z walimskiej szkoły zapoznano z biblioteką i Działem dla dzieci i z „Bajkowym Klubem Malucha,
- Lekcje biblioteczne dla uczniów Szkoły Podstawowej w Walimiu- „Baśnie i legendy polskie” - dzieci czytały i opowiadały znane baśnie i legendy polskie , szczególną uwagę zwróciły na legendy z Gór Sowich,
- Odwiedziny młodzieży z Ukrainy w Gminnej Bibliotece Publicznej w Walimiu, udostępnienie literatury ukraińsko- polskiej i rosyjsko-polskiej,
- Międzynarodowy Dzień Rodziny- propozycje poradników dla rodziców, literatury z działu oświaty i wychowania oraz psychologii.
- Wielkie otwarcie Sowiogórskiego Skate Parku- stoisko z prezentacją literatury o tematyce sportowej, promocja aktywnego i sportowego stylu życia,
- „Historia Słowian”- wyeksponowano ciekawe wydawnictwa historii powszechnej oraz historii Polski,
- „Ogólnopolski Dzień Seniora” – rozumiem, akceptuję, wspieram, fizjologia starzenia się, profilaktyka i rehabilitacja, aktywność fizyczna i sport, dieta i aspekty żywienia, zdrowy styl życia– wybór literatury,
- Współdział w organizowaniu festynu na rzecz chorego dziecka- mieszkańca Walimia,
- „Kto czyta, nie błądzi” - prezentacja zakupionych nowości,
- „Kto chce, kto może - niech pomoże” – Solidarni z Ukrainą - działania na rzecz obywateli Ukrainy,
- „Kuchnie świata” - wymiana przepisów kulinarnych z czytelnikami na ulubione potrawy, propozycje wydawnictw kuchni regionalnych i poszczególnych krajów,

- „Zabierz książkę do walizki”- dobry czas na nadrobienie czytelnicych zaległości, wakacyjna akcja promująca literaturę z naszej biblioteki,
- „1 września 1939” - wybuch drugiej wojny światowej, historia wojny w Polsce i na świecie – wystawa,
- „Losy dzieci podczas II wojny światowej”- wybór literatury
- „Życie w obozach koncentracyjnych II wojny światowej” - prezentacja literatury obozowej,
- Królowa Elżbieta II odeszła 8 września 2022r. w wieku 96 lat - wydawnictwa poświęcone życiu i panowaniu Elżbiety II, biografie rodziny królewskiej,
- „Dzień Postaci z Bajek” – dzieci korzystały z przygotowanych kolorowanek z postaciami ze znanych bajek i filmów i wybierały ulubionych bohaterów,
- 11 Listopada - współorganizacja i udział w obchodach święta,
- 6 grudnia – Mikołajki – wraz z CKiT w Walimiu zorganizowano obchody świętego Mikołaja odwiedzając ze słodyczami przedsiębiorców, jednostki gminne i częstując napotkanych mieszkańców Walimia,
- Tradycyjne spotkanie wigilijne – współorganizacja w przygotowaniach do wieczoru wigilijnego, przygotowanie i udział w jasełkach,

Pracownicy biblioteki brali udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, zorganizowanych przez Dolnośląską Bibliotekę Publiczną we Wrocławiu, „Bibliotekę pod Atlantami” w Wałbrzychu.

Gminna Biblioteka Publiczna w Walimiu współpracuje z instytucjami na terenie gminy (Centrum Kultury i Turystyki, szkoły podstawowe, oddziały przedszkolne, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Ośrodek Pomocy Społecznej), Dolnośląską Biblioteką Publiczną we Wrocławiu i Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu.